EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Política | Joan Piqué | Actualitzat el 01/08/2013 a les 16:35

Els joves polítics demanen pas

REPORTATGE. No s'allunyen dels discursos oficials dels seus partits. Tenen la lliÃ§Ã³ apresa. PerÃ² alhora no s'estan de criticar algunes servituds de la polÃ-tica, que tanmateix veuen com a instrument Ãºtil i necessari per canviar les coses.
Tots tenen titulacions superiors (predominen les ciències polítiques o socials i Dret) o estan en camí d'assolir-la, i els preocupa molt l'atur i la dramàtica crisi que la seva generació pateix especialment, situació per la qual no tenen receptes màgiques però sí algunes idees. Diuen que no aspiren a ser polítics de poltrona i són usuaris de les xarxes socials. El Pou retrata a la generació de polítics manresans cridada a agafar el relleu. Tenim planter i és aquest.

Hem demanat a cadascun dels partits que ens presentin un polític jove de la seva formació, o un responsable de la branca juvenil, per tenir-hi una conversa i retratar-lo al lloc de Manresa que ell triés. Els 8 joves que apareixen en aquest reportatge, doncs, són els que els mateixos partits han escollit. Ens hem adreçat a les formacions amb representació a l'Ajuntament, i a ICV i SI, que no s'asseuen al saló de plens però tenen activitat juvenil. També hem contactat, doncs, amb PP i Plataforma per Catalunya (PxC). El PP assegura que "tenim joves però no n'hi ha cap que tingui ganes de ser entrevistat i fotografiat"; PxC diu que la seva branca jove, Joventuts Identitàries per Catalunya, no té estructura ni membres permanents a Manresa.

Tenen una mitjana de 23 anys. La més gran, 31 anys. Els més joves, 19. Només dues noies, que admeten que l'escassa presència femenina al món polític també es dóna a les formacions juvenils. I per què fan política? A alguns els ve de família: Josep González, primer secretari de la JSC (branca jove del PSC) de Manresa, és fill de l'actual responsable del PSC a Manresa, Felip González, tot i que "vaig signar la fitxa d'afiliació pocs dies després de fer els 18 anys, sense dir-li res. Vaig arribar a casa i li vaig anunciar. Ell em va dir: guanyaràs molts amics, també en perdràs. I és així". També la Mireia Subirana, portaveu de l'Assemblea Nacional de Dones i secretària de la Dona de JERC (branca juvenil d'ERC) a la Catalunya central, explica que "tot ve de la meva mare. De jove militava en moviments a la Universitat, tenia a casa el manifest comunista... I va ser regidora a l'Ajuntament de Callús". Aina Marcet (membre de Joves d'Esquerra Verda i de l'executiva local d'ICV) també diu que a casa seva sempre hi ha hagut molt interès per la política, així com Àlex Winfield, d'Arran: "la política sempre es movia per casa, jo també tenia inquietuds i al final vas veient que moltes coses no funcionen i la política és l'eina que tenim per canviar-les". Albert Monton, cap comarcal d'Unió de Joves, diu que l'interès li ve sobretot de l'avi, "molt seguidor de CiU i de Jordi Pujol". D'altres, com Sergi Morales, cap comarcal del Bages de la JNC, no té antecedents familiars al món polític, "la inquietud és personal".

En tot cas, tots han sentit la crida. Morales hi va entrar als 19 anys, directament a la JNC. Albert Monton a la mateixa edat, primer a la JNC i després a Unió de Joves. Mireia Subirana de molt joveneta, als 15 o 16, va accedir a les JERC; Josep González als 18; Gerard Boix i Àlex Winfield (van demanar expressament ser tots dos a l'entrevista) també al voltant dels 18 van entrar a Arran després d'estar vinculats a moviments socials. Aina Marcet ja més gran, als 29, la mateixa nit que ICV va perdre la representació a l'Ajuntament, amb ganes de treballar per tornar a ser-hi. I Arnau Padró, responsable de formació a nivell nacional de Joves per la Independència (branca jove de SI), als 22, després d'haver format part de Manresa Decideix i participar en l'organització de les consultes populars.

Tots han fet un pas endavant i defensen unes sigles. En algun cas han de donar sovint explicacions. Albert Monton admet que no és fàcil ser jove i ser d'Unió: "la gent té el Duran de referent i creu que a Unió tothom és igual, però hi ha moltes sensibilitats dins el partit". Sergi Morales creu que "de fet és impossible trobar un partit que respongui al 100% al que tu ets i creus, simplement no n'hi ha. I ser en un partit vol dir defensar-lo quan toca però també criticar-lo quan creiem que s'equivoca, amb respecte, cordialitat i diàleg". Sobre la disciplina de partit, Josep González creu que "fins a cert punt ha de ser-hi. Si tu portes un ramat d'ovelles, se't poden escapar. No dic que s'hagi d'imposar en temes de votacions, però sí que cal una coordinació, que algú s'ho miri des de dalt i ho lideri". Gerard Boix i Àlex Winfield diuen que Arran és una organització del tot assembleària, i autònoma dels altres moviments i partits, i Arnau Padró creu que "en alguns partits no hi ha tanta rigidesa ni una estructura controladora, els joves també poden buscar una formació menys rígida". Aina Marcet afirma que a ICV "mai no m'ha dit ningú què he de fer o de dir. De fet opinions o idees personals que tinc de vegades veig que el partit ja les tira endavant perquè algú hi ha pensat. Si ets en un partit amb el qual sintonitzes, no tens el problema d'haver de seguir una disciplina, el discurs és el teu".

Joves i política

Els joves passen de la política? Potser és un tòpic. La Mireia Subirana creu que "en general són més actius fins i tot que els adults, participen en manifestacions, actes polítics... Però tenen una manera de participar més enfocada a una causa concreta i directa, de la qual poden veure resultats. La política, amb episodis de corrupció, no els motiva però sí altres formes menys institucionalitzades. De fet la desafecció és general, no pas cosa dels joves". Arnau Padró creu que "per a molts joves no és prioritari: es formen, busquen fenia i volen gaudir de la joventut, i no veuen la política com una cosa que es pugui gaudir". Des d'Arran, Àlex Winfield creu que,"de fet tothom fa política, fins i tot el que es pensa que passa de tot, quan actua d'una manera determinada, amb actes com consumir segons què, reprodueix unes actituds que ens vénen donades i que moltes vegades no qüestionem. Nosaltres intentem visualitzar aquestes contradiccions. De fet Arran va néixer per reivindicar el jovent com a subjecte polític capaç d'articular un discurs i de fer política, incidir en la societat i canviar les coses". Gerard Boix hi afegeix que "a l'esquerra independentista cada cop hi ha més joves participant en política. A l'Ateneu La Sèquia hi ha organitzacions no de partit però que fan política. Hi ha un *empoderament* juvenil".

Josep González opina que el problema és que "els joves no estan representats a les institucions. Els que surten a la tele, a la ràdio al diari són gent més gran. No veus joves de 25 anys en càrrecs, i jo conec molta gent amb capacitats i coneixements per ser-hi. Fins i tot els departaments de Joventut els porta gent de més de 30 o 40 anys!". No es té prou en compte el jovent, doncs? A Arnau Padró el molesta un cert "paternalisme". De vegades hi ha qui pensa que pel fet de ser jove no saps de què va el tema. Jo veig joves amb el mateix o més nivell que polítics adults". I Sergi Morales creu que "en general a la JNC sempre ens hem sentit respectats i acollits. El nostre paper és aportar aire fresc, noves visions. Som complementaris. Per edat no tenim l'experiència ni la trajectòria d'un polític veterà però la nostra aportació enriqueix i es té en compte".

Foto: Francesc Rubí

Manresa

Com veuen els joves la ciutat? Des de la JNC, Sergi Morales diu que "fa passos importants per consolidar-se com una ciutat de referència dins la Catalunya central. Ara s'ha fet per exemple aquest acord entre la Universitat de Vic i la FUB. La ciutat dóna oportunitats i l'Ajuntament fa una

tasca important per sanejar els comptes municipals, que no és fàcil". Josep González considera que és una ciutat "una mica tancada i amb escasses oportunitats, sobretot per al jovent, tot i que ha fet un gran canvi, sobretot els últims 20 anys, en matèria per exemple d'Urbanisme, amb sectors nous com les Bases, etc.". Mireia Subirana considera que Manresa és una ciutat agradable per viure, "amb qualitat de vida i dinàmica, i amb capacitat per recuperar-se de la crisi que pateix, com tot el país". Però segons ella, Manresa té "potencial turístic que no és prou aprofitat. Igualment, penso que el futur passa per ser un referent en noves tecnologies. Per això el Parc Tecnològic és una bona aposta". Sobre la gestió del consistori, la Mireia diu que "no acabo de veure que l'alcalde lideri temes fonamentals de la ciutat com la rehabilitació del nucli antic o la crisi econòmica. I fa la sensació que la participació ciutadana ha fet un pas enrere. No només no l'afavoreixen, sinó que sembla que els molesti".

Des d'Arran, Gerard Boix veu Manresa com "una de les ciutats dels Països Catalans amb més percentatge de pisos buits i famílies desnonades. No és una bona ciutat per viure. Les coses que es fan bé provenen del moviment popular, no de les institucions". El seu company Àlex Winfield critica "el to conservador del consistori, que per exemple fa una ordenança de civisme que criminalitza la pobresa, multa la gent que va a buscar aigua a la font o penja la roba al balcó". Finalment, Arnau Padró diu que "a nivell de política municipal, falta dinamisme. Hi ha poc debat, poques iniciatives i sovint sorgides de l'oposició", mentre que Aina Marcet creu que tot i que la ciutat ha progressat molt sobretot en temes culturals ("abans hi havia dos actes en un cap de setmana i ja semblava molt"), en altres temes la ciutat "és molt tancada i sembla que va a remolc de sectors dominants".

Els pisos buits, la rehabilitació del nucli antic i les pèssimes comunicacions mb Barcelona per carretera i tren són alguns de les temes que els joves consideren unànimement que han de millorar. Pel que fa a política estrictament juvenil, en general es valora positivament la creació d'un Consell de Joves, que Josep González creu que "ha de ser una eina d'activisme associatiu, més que polític, per dinamitzar els joves", i Mireia Subirana espera que "sigui participatiu, amb validesa política i bidireccional, que les propostes tinguin retorn". Els representants d'Arran consideren que "la política de joventut més activa que es fa a Manresa és a l'Ateneu La Sèquia: obert a tothom, sense ànim de lucre, un espai d'oci no consumista. Creiem que l'Ajuntament no es creu una proposta juvenil forta ni aposta per l'autogestió. La regidora és a les reunions i marca els límits. Per això des d'Arran i altres col·lectius tenim la intenció de crear una coordinadora de joves perquè esdevingui l'espai d'organització juvenil". Per la seva banda, Aina Marcet és crítica amb el fet que el casal La Kampana hagi canviat el model de gestió i que ara depengui de Serveis Socials, i els canvis de lloc del punt informatiu Saps K i l'Oficina Jove: "Un servei de joves que canvia dos cops de nom i de lloc en un any difícilment serà un referent".

La qüestió nacional

És el tema del moment i ho saben. I per això no l'eviten. En general creuen que la situació actual és insostenible, que cal canviar el model de relació amb Espanya. Però els posicionaments són molt diversos. Sergi Morales diu que voldria un país independent i que "ens n'acabarem sortint, cal ser optimista. Però no serà un camí fàcil. Ara cal construir la majoria social". Creu que la consulta s'acabarà fent d'una manera o altra, encara que Madrid no ho autoritzi, perquè el poble ha de ser consultat, i assegura que la declaració unilateral és una opció, "però ha de ser l'última, perquè això fa que la legitimitat exterior quedi limitada".

Des d'Unió, Albert Monton té clar que "cal buscar un nou camí, així no podem seguir", tot i que veu difícil fer una consulta, perquè "la pressió de Madrid serà molt forta". També Mireia Subirana considera que "l'estat espanyol tallarà les ales tant com pugui, però hem de tirar endavant, fer el referèndum i si cal declaració unilateral d'independència, si el poble ho desitja".

Arnau Padró diu que la seva preocupació és ara "accelerar el procés" i de fet la seva formació, tot i que des de fora del Parlament, treballa per impulsar la sobirania fiscal als municipis i fer

pedagogia de la declaració unilateral d'independència. Segons ell, CiU i ERC "sembla que tenen voluntat de tirar endavant, però s'allarguen els terminis. Segons el seu acord, abans del 30 de juny s'havia de fixar data i pregunta de la consulta, i anirà més tard". La seva opinió és que l'estat espanyol empenyerà el país cap a la declaració unilateral, perquè impedirà la consulta, però abans "provocaran unes eleccions, i ja veurem si CiU es manté com a federació". De cara al futur, creu que el nou marc nacional canviarà molt la política catalana: "L'hegemonia de CiU s'acabarà i hi haurà una reestructuració de partits i de pesos esquerra-dreta, amb noves forces i més pes en general de l'esquerra".

Els representants d'Arran deixen clar, d'entrada, que entenen com a marc nacional els Països Catalans, si bé Gerard Boix admet que veuria factible com a primer estadi la independència del Principat. En tot cas, creuen que la societat civil ha de formar part d'aquest procés, i que "l'esquerra anticapitalista i els moviments socialistes no han de deixar que el procés sigui utilitzat per la dreta com a via conductora. No pot ser que tinguem un estat però que les estructures de poder i econòmic siguin les mateixes. Vinculem la independència al canvi social, no entenem un nou estat amb les mateixes relacions de poder i opressió que ara". En tot cas, no tenen clar que l'estratègia de CiU sigui portar Catalunya a la independència: "Les classes populars no han de confiar en CiU ni en ERC com a eines útils". Àlex Winfield assegura que "el vocabulari és important en política, i CiU no parla mai d'independència. Crec que van a remolc de l'empresa privada i la patronal, que potser es planta i tornen a la idea del pacte fiscal o altres. No són de fiar".

De tots els entrevistats, els representants del PSC i ICV són els únics no obertament independentistes. Josep González explica que creu "en una Espanya federal, que cadascú tingui les seves competències i els seus diners, però anar junts per als grans temes. Com un edifici de veïns, en què Catalunya té un apartament en el qual pot fer el que vulgui, però per fer la façana nova s'han de posar tots d'acord. En les últimes setmanes s'està veient que l'independentisme i l'unionisme poden topar molt fort, i un camí del mig és el més factible". En tot cas, diu que caldria fer el referèndum per saber què vol la gent, però "tot i que potser no seria viable", creu que hi ha d'haver altres opcions a part del sí o del no". En general, considera que "el que es veu als mitjans, el bombardeig de tema nacional, no el veig quan vaig a barris de Manresa o Catalunya, on preocupa l'atur. Som 7 milions de catalans i hem de tenir en compte l'opinió de tothom".

Per la seva banda, Aina Marcet també aposta per la consulta i diu que "em considero catalana i no espanyola, però tampoc independentista. M'importa més la qualitat de vida del país que no pas si depenem d'Espanya i d'Europa, tot i que en una consulta suposo que votaria sí. En tot cas, que tinguem la independència però hi continuï havent un 50% d'atur o que es continuï privatitzant tot, de què em serveix? Sigui com sigui, creu que d'alguna manera s'ha de consultar el poble".

Atur, el drama

El Josep González explica que té una amiga que ha enviat 500 currículums. "Jo ja he passat d'estar nerviós a estar trist". Ell parla de la generació més ben preparada i la que, per culpa de la crisi, tindrà menys oportunitats. Cap dels joves té la solució, però per exemple Mireia Subirana diu que "crec molt en el cooperativisme i els valors que implica. Es parla sempre d'emprenedoria, però s'haurien de fomentar més altres formes d'organitzar-se i de col·laborar". Sergi Morales parla de "una autèntica desgràcia" el que passa amb l'atur juvenil, però pensa que la situació "ha de revertir, tot i que no a curt termini". Albert Monton creu que "cal donar més facilitats a joves emprenedors", i Arnau Padró opina que potser des de la política no hi ha prou convenciment per donar eines útils pel fet que "els joves que es dediquen professionalment a la política ja no tenen aquest problema". Aina Marcet creu que "la reforma laboral encara ha empitjorat el tema, i el fet d'allargar la jubilació mentre hi ha tants joves preparats que volen treballar és un drama". Finalment, Gerard Boix i Àlex Winfield expliquen que "nosaltres som obertament anticapitalistes, apostem per un altre model de societat i la nostra aposta és el socialisme i la destrucció del patriarcat".

El 15M, vist amb simpatia

La majoria de joves troben comprensibles i legítims els moviments socials sorgits amb la voluntat de regenerar o canviar el sistema, si bé Sergi Morales, de la JNC, diu que "les opinions s'expressen pacíficament, i la representació del poble és al Parlament. S'entén el malestar i és un toc d'atenció però de vegades hi ha gent que diu que representa el poble, i el poble el representen les institucions". Josep González, Aina Marcet i Mireia Subirana creuen que era un moviment molt interessant, si bé en alguns casos hi afegeixen que no ha acabat de concretar-se, tot i que "alguna cosa ha quedat, com la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca", que creuen que fa una bona feina. Des d'Arran també opinen que el moviment és "molt interessant, les organitzacions socials s'han engruixit i s'ha posat de manifest que tenim una democràcia pobra, de mínims, que no permet que la sobirania sigui en els persones". Segons ells cal que aquests moviments es dotin d'ideologia i de propostes per construir una nova societat i no quedar en simples reivindicacions.

LES FITXES